

**MEAHCIRÁÐÐEHUSA MEARRÁDUS
Meahcejohtaluslobiid guovlluguovdasaš
dihtomeriin**

2667/55/2009

**Mearrádusa fámusorrunáigu: 1.9.2009-
31.12.2013**

Addojun Vantaas 23. 06.2009

Mearrádus Meahciráđđehus lea nannen čuovvovaš guovlluguovdasaš meahcejohtaluslobiid dihtomeriid Meahciráđđehusa hálddašan stáhta eatnamiidda ja dat gusket sihke mohtorgielkásalahagaid olggobeale guovlluid ja mohtorgielkásalahagaid.

Mohtorgielkásalahagaid olggobeal guovlluguovdasaš dihtomearit

Sámiid ruovttuguovlu

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 5000 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 1000 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Earenoamážit boazodoalu várás dárkkuhuvvon guovlu earret sámiid ruovttuguovlu

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 2000 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 500 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Sámi leatna, earret ovdal namuhuvvon sámiid ruovttuguovlu ja earenoamážit boazodoalu várás dárkkuhuvvon guovlu

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid miel meahcejohtaluslobiid mearrin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 1000 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Oulu leatna

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid miel meahcejohtaluslobiid mearrin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 700 meahcejohtaluslohpin jahkásaččat.

Nuorta-Suoma leatna

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid miel meahccejohtaluslobiid mearrin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 300 meahccejohtaluslohpin jahkásaččat.

Oarje-Suoma leatna

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid miel meahccejohtaluslobiid mearrin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 200 meahccejohtaluslohpin jahkásaččat.

Lulli-Suoma leatna

Muohtaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid miel meahccejohtaluslobiid mearrin jahkásaččat.

Bievlaáigge dihtomearri lea ákkastallojuvvon dárbbuid mielde eanemusat 200 meahccejohtaluslohpin jahkásaččat.

Mohtorgielkásalahagaid lobit

Meahciráđdehusa hálddašan guovlluin Meahciráđdehusa mohtorgielkásalahagain ii ráddjejuvvo almmolaš máksojuvvon mohtorgielkásalahagaid lobiid mearri. Mearreáigásaš ráddjehusat sáhttet biddjot sierra meroštallojuvvon sálahagaide.

Gieldda ássiid ruovttugieldaguovdasaš nuvttá mohtorgielkávuodjinlobiid mearri ii ráddjejuvvo. Mearreáigásaš ráddjehusat sáhttet biddjot sierra meroštallojuvvon sálahagaide.

Ákkat

Váldonjuolggadussan meahccejohtaluslága mielde mohtorfievrruin ii oaččo johtit meahcis almmá eatnama eaiggáda dehe hálddašeaddji lobi haga. Fievrru atnu ja danin lobi miedihheapmi ii oaččo dagahit áruid lundui dehe eará birrasii, luondduealáhusaide, almmolaš áhpásnuvvanatnui dehe eará almmolaš ovdui dehe priváhta ovdui. Dáid ákkaid dihte Meahciráđdehus miedihha meahccejohtaluslobiid mohtorgielkájohtolagaid ja –sálahagaid olggobeallái dušše vuđolaš ákkaid geažil. Geaseáigge meahccejohtalusa árut leat bissovaččabut, nu ahte geaseáigge meahccejohtaluslobit miedihuvvojit dušše hui vuđolaš ákkaid geažil.

Meahccejohtalusa vejolaš árut ožžot deattu doppe, gos luondduealáhusaid mearkkašupmi lea stuorimus. Dán dihtomearremearrádusas meahccejohtalus lea ráddjejuvvon sihke sámiid ruovttuguovllus ja boazodoalu várás dárkkuhuvvon dihto guovilus sihke dálvve- ja geaseáigge. Dákkár ráddjen lea dárbbášlaš, daningo jearaldatvuloš guovlluide laktásit sihke sámi kultuvrii ja boazodollui guoskevaš sierrasárgosat, mat galget váldojuvvot vuhtii meahccejohtalusa plánemis. Riikka lulimus osiin sáhttet dálvveáigge miedihuvvot lobit vuđolaš ákkaid dihte nu ahte mearri ii ráddjejuvvo; geaseáigge meahccejohtaluslobiid mearri lea doppenai ráddjejuvvon dihtomeriin. Geaseáigge ráddjen lea dárbbášlaš, daningo eatnama gollan vuhtto geaseáigge johtalusa dagahan čuovvumuššan.

Meahciráđđehus maid čuovvu guovlluinis dáhpáhuvván meahcejohtalusa váikkuhusaid ja dárbbu mielde juogo ráddje dan dehe addá rávvagiid dan anus. Dárbbu mielde sáhtá ordnejuvvot maid guovlluguovdasaš gullan, jos meahcejohtalusa árrováikkuhusat muhtin guovlluin vuhttogohtet. Sámiid ruovttuguovllus gullojuvvojit meahcejohtalusa plánemis sámediggi ja sámiid ruovttuguovllu bálgesat sihke muđuid boazodoalu guoskkadettiin bálgesiid ovtastus. Dán mearrádusa válmmaštallamis leat gullojuvvon ovdal namuhuvvon doaibmit. Stáđásnuvván geavadin lea leamaš, ahte Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddaid fásta orruide addojuvvojit muohtaáigge ruovttugielddaset viidodagaide meahcejohtaluslobit sihke ráddjejuvvon mearis geaseáigge lobit dihto sálahagaide. Sulaid 75 % Davvi-Sámi viidodagaide miedihuvvon dálvveáigge meahcejohtaluslobiin leat leamaš báikki orruid lobit.

Mággat meahcejohtalusa árut vuhttojit jur Davvi-Sámi guovlluin ja dat bohtet guovllu hearkkes luonddu, jalges duovdagiid ja boazodoalu ásahan ravdaevttuid geažil. Guovllu turismaeláhusaid gárganeapami ja dan vuordámušat buktet dasa iežaset hástalusaid. Ovdal namuhuvvon ollisvuohta gáibida, ahte dihtomearremearrádusa bidjan ravdaevttuid olis jur sámiid ruovttuguovllus ja earenoamážit boazodoalu várás dárkkuhuvvon viidodagain čuvvojuvvojit meahcejohtalusa váikkuhusat ja dárbbu mielde dat ráddjejuvvojit juogo guovlluguovdasaččat dehe áiggálaččat ja addojuvvojit rávvagat dan atnui báikkálaš mearrádusaiguin.

Meahciráđđehusas lea vuoigatvuohta nannejuvvon guovlluguovdasaš dihtomeriid olis sirdit vuoigatvuoda ovttaskas meahcejohtaluslobi mearrádusa dahkama Meahciráđđehusa virgeolbmui, eará doaibmaolbmui ja olggobeal servošii. Mearrádusdahkama sirdin buorida lobiid oažžuma, muhto seammas dat lasiha meahcejohtalusa váikkuhusaid bearráigeahču vejolašvuođaid, daningi lobiid miediheaddjít leat diedus ja lobiid miediheapmái ja daid anu bearráigeahču sáhtá addit rávvagiid.

Mohtorgielkásalahagaid lobit

Meahciráđđehusa hálldašan viidodagain leat olles riikkas sulaid 7000 kilomettara Meahciráđđehusa bajásdoallan mohtorgielkásalahagat. Dat leat vuodduvvan eanas almmolaš ruhtademiin ja dat bálvalit almmolaš áhpásnuvvangeavahusa, turismma ja báikki olbmuid dárbbuid. Meahciráđđehusa mohtorgielkásalahagat ráhkadit sulaid goalmádasa mohtorgielkájohalussii dárkkuhuvvon jodáhagain olles riikkas. Daningo Meahciráđđehusa mohtorgielkásalahagain leat ovdal namuhuvvon geavahanulbmilat, eai lobiid meari ráddjemii leat vuodolaš ákkat. Almmolaš ulbmilin lea leamaš viggat stivret lassáneaddji meahcejohtalusa dan várás ráhkaduvvon sálahagaide ja earenoamážit mádjajaide. Maiddái gieldda ássiid vuoigatvuođaid vuodul mohtorgielkásalahagain vuddjiid mearálaš ráddjemii eai leat sierra dárbbut, daningo davviguovlluin fásta ássiid mearri lea leamaš unnume, mii boahhteáiggis ráddje jv. geavaheaddjejoavkku dagahan geavahandeaddaga.

Meahciráđđehusa almmolaš máksojun mohtorgielkállohi addá vuoigatvuoda mohtorgielkávuodjimii Meahciráđđehusa hálldašan mohtorgielkásalahagain olles riikkas. Gieldda olbmuid gieldaguovdasaš muvttá mohtorgielkásalahatlohi lea

gieldda ássiide dárkkuhuvvon lohpi, mii addá vuoigatvuoda mohtorgielkávuodjimii iežas ruovttugieldda viidodagas Meahciráđđehusa mohtorgielkásalahagain.

Dát mearrádus lea fámus 1.9.2009 – 31.12.2013. Mearrádusa fámusorrunáigi lea plánejuvvon nu, ahte áiggi dáfus dat njaddásivččii oktii Meahciráđđehusa guolásdihomearremearrádusain. Davvi-Sámi báikkálaš ássiide mieđihuvvojit guhkesáigásaš meahccejohtalus- ja guolástuslobit. Geavada ákkain lea vudoštallamis, ahte nuppiidasaset gullevaš vuoigatvuodat bistet ovttá guhká.

Láhkabáikkít

Meahciráđđehusas addojun láhka (1378/2004), 9 §
Meahccejohtalusláhka (1710/1995), 1 §, 4 § ja 5 §
Ásahus sámédikkis (974/1995), 4 § (sámiid ruovttuguovllu rájit)
Boazodoalloláhka (848/1990), 2 § (earenoamážit boazodoalloguovllu várás dárkkuhuvvon guovllu rájit)

Nuppástusohcan

Dán mearrádussii duhtameahttun oazžu ohcat dasa váidimiin nuppástusa Roavenjárgga hálddahušievtis dađi mielde go hálddahušgearregastinlágas (586/1996) mearriduvvo.

Váidinčujuhushus lea čuovusin.

Mearrádusa ollašuhttin

Dát mearrádus sáhtá ollašuhttojuvvot nuppástusohcamis fuolakeahtá. Nuppástusohcaneiseváldi sáhtá goitge biehttalit ollašuhttit mearrádusa.

Mearrádusa diehtunaddin

Dát mearrádus addojuvvo diehtun almmolaš diehtunaddimiin. Mearrádus lea oidnosis 3.8.2009 rádjái Meahciráđđehusa guovddášovttadagas, čuj. Vernissakatu 4, 01300 Vantaa sihke Meahciráđđehusa interneahhta-siidduin čujuhushus www.metsa.fi. Áššigirji oidnosii bidjamis ilmmuhuvvo Virggálaš bládis (Virallinen lehti) 26.6.2009 ja dan lassin čuovvovaš aviissain: Helsingin Sanomat, Hufvudstadsbladet, Aamulehti, Keskipohjanmaa, Karjalainen, Savon Sanomat, Kainuun Sanomat, Kaleva, Lapin Kansa ja Pohjolan Sanomat

Luonddubálvalanhoavdda sadjásazžan
Veahkkehoavda

Marja-Liisa Hintsanen

Alladárkkisteaddji

Jukka Bisi

VÁIDALANČUJUHUS

(Láhka Meahciráddehusas 13 § 2 mom.)

Dán mearrádussii duhtameahttun sáhtta oheat dasa nuppástusa váidalemiin hálddahusriektái čálalaš váidalusain.

Váidalusčállosa sisdoallu ja vuolláičállin

Váidalusčállosis, mii čujuhuvvo hálddahusriektái, galget ilmmuhuvvot čuovvovaš áššit:

- váidaleaddji namma ja ruovttugiela
- mearrádus, masa ohccojuvvo nuppástus
- maidda báikkiide mearrádussii ohccojuvvo nuppástus ja maid nuppástusaid dasa gáibiduvvojit dahkkojuvvot sihke ákkaid, maiguin nuppástus gáibiduvvo
- boastačujuhus ja telefnummár, maidda áššáigullevaš ilmmuhusat váidaleaddjai sáhttet doaimmahuvvot.

Jos váidaleaddji hupmanválddi geavaha su lágalaš ovddasteaddji dehe áššeolmmái dehe jos váidaleaddji ráhkadeaddji lea soames eará olmmos, de váidalusčállosis galgá ilmmuhuvvot maid dán namma ja ruovttugiela.

Váidaleaddji, lágalaš ovddasteaddji dehe áššeolmmái galgá vuolláičállit váidalusčállosa.

Váidalusčállosa čuvvosat

Váidalusčállosii galgá laktit:

- mearrádus, masa ohccojuvvo nuppástus váidalemiin, originálan dehe kopijjan
- duođaštus das, goas mearrádus lea addon diehtun, dehe eará čilgehus váidalanáiggi álgima áigemuttus
- áššegirjijt, maidda váidaleaddji doarjala gáibádusas duvddan, jos dat eai leat juo ovdal doaimmahuvvon eiseváldái
- áššeolbmá váldegirji, jos áššeolmmájin doaimbmá ášševuoddji dehe almmolaš vuoigatvuohtaveahkki

Váidalanáigi

Váidalus galgá dahkkojuvvot 30 beavve siste mearrádusa diehtunoažžumis. Váidalanáiggi rehkenasttedcttiin diehtunoažžunbeaivi ii váldojuvvo vuhtii.

Diehtunoažžunbeaivi rehkenastojuvvo čuovvovaččat:

- jos mearrádus lea luobahuvvon dasa, geasa ášši gullá, su áššeolbmái dehe sáttatolbmái, diehtunoažžunbeaivi boahtá ovdan mearrádusa steampilis
- jos mearrádus lea sáddejuvvon boastta mielde vuostáiváldinduođaštusa vuostá, diehtunoažžunbeaivi boahtá ovdan vuostáiváldinduođaštusas
- jos mearrádus lea bostejuvvon dábalaš reiven, dat gehččojuvvo boahtán diehtun čihččet beavve bostenbeavvis, jos eará ii boade ovdan
- jos mearrádus lea doaimmahuvvon diehtun eará ládje soames eará olbmui go mearrádusoažžui (gaskagieda diehtunaddin), gehččojuvvo mearrádusoažžu ožžon

mearrádusa diehtun goalmát beaivve diehtunaddin- dehe vuostáiváldinduodaštusa čujuhan beaivvis

- jos mearrádus dehe diedáhus dan oidnosis doallamis lea ilmmuhuvvon virggálaš bládis dehe almmolaš diedáhusain ilmmuhandávvalis, gehččojuvvo diehtunoažžun dáhpáhuvvan čihččet beaivve dan beaivvis, go diedáhus virggálaš bládis lea ilmmuhuvvon dehe diedáhus lea biddjon ilmmuhandávvalii

Váidalančállosa doaimmaheapmi

Váidanlančállosa sáhtá doaimmahit hálddahasriektái persovnnalaččat, boastta bakte máksojuvvon boastasáttan dehe áššeolbma dehe sáttatolbmá geavahemiin. Bosten dáhpáhuvvá sáddejeaddji ovddasvástádusain. Váidalus galgá ollet eiseváldái virgeáigge ovdal 30 beaivve váidalanáiggi nohkamis, vai váidalus sáhtá dutkojuvot. Jos váidalanáiggi maŋimus beaivi lea bassebeaivi, lávvordat, iehčanasvuoda beaivi, válborbeaivi, juovlaruohta dehe mihamárruohta, váidalanáigi joatkahuvvá goitge vel čuovvovaš árgabeaivvi virgeáiggi nohkama rádjái.

Giedahallanmáksu

Hálddahasriekti bearrá oaivenjuolggaduslaččat váidalanášši giedahallamis 82 euro duopmostuoluid ja eará vuoigatvuohtahálddahuseiseválddi doaimmahusas berrojuvvon mávssuin addojuvvon lága (701/93) vuodul.

Hálddahasrievtti čujuhus

Rovaniemen hallinto-oikeus
www.oikeus.fi/hao/rovaniemi
Valtakatu 17
96200 Rovaniemi
(P.I. 8112, 96101 Rovaniemi)
010 36 42900
Telekopio 010 36 42995
rovaniemi.hao@om.fi